

Vlasty, cestov

4*15

ADOLF BORN
NAMIBIE
ONDŘEJ FRUNG
DAWSON CITY

Život je plný
paradoxů, proto
jsme tu my.

Podělte se s námi o ten váš
na www.muiparadox.cz.

Doma mám alarm...
... s bezpečnostním kódem 1234.

Na kole mám vždy helmu...
... na řídkách.

Rozvedl jsem se,
abych se mohl oženit.

Chci zhubnout, tak si
dám k večeři jen salát.
A k tomu si otevřu
lahvinku červeného.

Každý den jsem ve fitku.
Jezdím tam autem.

Chci zhubnout, proto si dám
k hamburgeru lehkou kolu.

Jezdím denně na kole, abych si
mohl dát večer pivo.

Kupuju jen domácí ovoce...
... na odpočívadle u dálnice.

Zeleninu si pěstuju
sama na zahradě.
Hnojím a stříkám,
aby to pěkně rostlo.

Klíče od domu bych
nikomu nesvěřila.
Když má někdo přijet,
schovám mu klíče
do elektroskříňky.

Heslo do počítače mám
opravdu složité.
Abych ho nezapomněla,
mám ho pod klávesnicí.

S vámi od A do Z

Allianz

na začátek

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Je to přesně deset let, co Rodinný pivovar Bernard začal vydávat magazín *Vlastní cestou*. Od samého začátku jsme chtěli, aby se odlišoval od desítek vycházejících firemních časopisů určených zákazníkům. Nechtěli jsme periodikum, které by propagovalo naše pivo a ostatní čtení bylo jen jakýmsi přívěškem. Důsledně držíme podíl vlastního PR a propagace zhruba do jedné desetiny rozsahu. Velký důraz klademe především na to, aby magazín byl autorský, na jeho vysokou grafickou úroveň a na kvalitní fotografie a neotřelé texty. Obsah magazínu se léty měnil – ke dvěma rozhovorům, povídkám, výtvarné lahůdce a fotoreportáži časem přibyly zahraniční reportáž, fejeton a naposled dvoustránkový komiks, který si oblíbili zejména mladší čtenáři. Za ty roky jsme na stránkách magazínu představili osmdesát osobností, známých i neznámých, které ve svých oborech tvoří špičku, mají zajímavé příběhy a podobně jako my vydaly se vlastní cestou. Že jsme zvolili správně, o tom svědčí desítky různých ocenění našeho magazínu v oborových soutěžích, často jde o první místa. Těší nás i stále stoupající náklad. Začínali jsme s deseti tisíci výtisky, nyní vydáváme trojnásobek, což je pro firemní časopis skvělé číslo. Velký podíl na jeho úspěchu má fakt, že ho od začátku dělá stejný tým pěti lidí. Každý z nás je jiný, a tak se občas i pohádáme, ale nakonec se vždycky dohodneme ve prospěch magazínu.

Držte se! A držte nám palce do dalšího desetiletí.

vlastní cestou 4¹⁵

obsah

říjen – listopad – prosinec

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
jazyková poradkyně
Věra Bláhová
tisk
Indigoprint, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.

Magazín *Vlastní cestou* vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > Magazín *Vlastní cestou*). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín *Vlastní cestou* je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

foto na obálce > Ondřej Záruba

04 – Najít svůj svět je příjemné
rozhovor s grafikem
Adolfem Bornem	22 – Namibie
fotoreportáž
10 – 10 let magazínu
informace z pivovaru	27 – Novinky
informace z pivovaru
12 – Klinika manželské smrti
Ženský jsou jako kočky
dvě povídky Michala Viewegha	28 – V Česku nám chyběl cider
rozhovor s podnikatelem
Ondřejem Fruncem
16 – Kulturní centrum
Heydara Aliyeva
lahůdka ze světa architektury	32 – Dawson City – Léto
komiks
19 – Bez rudé knížky
fejeton Bedřicha Solanského	34 – New York – jižní Manhattan
reportáž
	38 – Třešť
Vysočina a okolí

www.bernard.cz

Najít svůj svět je příjemné

řeká grafik a ilustrátor

Adolf Born

Jedna z mých babiček byla Maďarka, maminka se narodila ve Vídni. Dospělí vždycky vzpomínají na lepší stránky svého života, a tak jsem jako dítě nasával lepší stránky monarchie.

▼
Vaše grafiky se všemi těmi kočkopsy, bazilišky a další havěti připomínají podivné sny. Zdá se vám o nich?

Ano, ale jenom na moje přání. Je to ode mě dirigované. Je to z důvodu, že mě vycvičili bajkaři, kteří vždycky, když chtěli upozornit na něco negativního, použili na to nějaké zvíře. Když tehdy, v sedmáctém osmáctém století, chtěli tepat nějakého šlechtice, vypůjčili si něco pro něj typického a posadili to na hlavu nebo na tělo nějakého zvířete. Dělal to naprosto geniálně, protože nebylo možné jim říct – vždyť vy urážíte váženého člověka. Naopak, ten, kdo by to řekl, by se sám dostal do problémů. Bajkaři mi vlastně

ukázali, že v oblasti zvířat lze cokoliv použít nebo ventilovat, protože zvířata jsou v podstatě hezčí než lidi.

Jak to děláte, že si dirigujete sny?

Je to tak, že když člověk večer přemýšlí o určitém námětu, tak se mu to samozřejmě objeví ve snu, ale do rána to zapomene. Jenom ví, že něco v tom slova smyslu se mu zdálo, a záleží na něm, co si z toho vybere. Sen pomůže jenom trochu.

A co dětství a inspirace?

Dětství je inspirace, ale v jiném slova smyslu, protože mě jakožto Jihočecha, který žije

v emigraci v Praze od svých pěti let, inspirovaly jižní Čechy. Vždycky mě fascinovali třeba dědkové, kteří sedávali na nádraží. Moje teta měla na nádraží trafikku a prodávala cigarety a naučila mě relativně brzy kouřit. Ta atmosféra nádraží mě okouzlovala. České Velenice, podobně jako Valtice na Moravě, byly přifařeny k Československu asi o rok a půl později než ostatní oblasti. Ale to se mě netýkalo, protože já už jsem se narodil hluboko v první republice. Ale pořád ta atmosféra v tom kraji byla. Lidé hovořili německy, někdo líp a někdo hůř. Mě rakouská němčina provázela už od útlého dětství.

Asi jste ještě zažil staré cirkusy, poutě, které vypadaly úplně jinak než ty dnešní.

Ono to pro chlapce nebo mladíka přinášelo určitou romantiku, ze které pak vyšli mnozí malíři. Třeba Toulouse Lautrec ve Francii a František Tichý u nás. Cirkus je svým způsobem ovlivnil a ovlivnil i mě. My jsme se na to těšili, protože i v době nacistické okupace to procházelo stejně jako předtím a potom bez sebemenších problémů. Takže přijížděly exkluzivní výmysly z tehdejšího Holandska nebo z Francie, protože pohyb cirkusáků nebyl nějak drasticky omezený. Já jsem bydlel s rodiči na pankrácké pláni, která tehdy byla holá a kde bylo jediné fotbalové hřiště a kolem trávník. Když se tam usídlily pouťové atrakce, šly z pankrácké pláně až dolů do Nuselského údolí. To bylo minimálně dva a půl kilometru. Byly tam atrakce na tehdejší dobu pro nás exotické, v zápasnické aréně vystupovali černoši, u nás jich tehdy žilo asi pět. Nastupovali v tajemných maskách a existoval zápasník statečný až do morku kostí, zápasník surovec a zápasník komický.

Nebyla tehdy k vidění i mořská panna?

Jistěže byla. Dokonce i takové kuriozity a senzace, jako byl svět za sto let. Kupodivu to byla vlastně pantomima, která se potom usídlila v divadlech malých forem. Pantomima nás oslovila někdy před šedesátým rokem a stala se rovnocennou baletu. Dostala se z poutě až na prkna znamenající svět.

Když už mluvíme o inspiraci, nemůžeme zapomenout na Orient...

Tehdy samozřejmě člověk znal Orient pouze z knížek. Já jsem velmi skeptický, co se týče úspěchů slovanských národů, ale je pravda, že z naší země vzešla spousta vynikajících cestovatelů – spisovatelů, jako

Adolf Born, srpen 2015

byl Josef Václav Frič. Dělal jsem i grafiky na jejich počest. Tehdy jet do exotické Afriky a studovat tamní zvyky bylo geniální. Frič třeba přivezl z Jižní Ameriky Indiána, který kupodivu inspiroval Mikoláše Alše.

Mnohokrát jste navštívil Istanbul, také kvůli inspiraci?

Každý rok jednou i dvakrát. Poprvé jsme tam se ženou jeli tuším v roce šedesát tři. To bylo ještě hodně exotické. Ještě tam byli prodavači vody s keramickými nádobami na zádech. V paláci Topkapi byly naprosto geniální turecké miniatury, které mě hodně inspirovaly.

V jednom z našich minulých rozhovorů jste řekl, že nejste moc nadšený z české povahy. Co vám vadí?

Nejde jen o českou povahu. Obecně Slované nikdy nebyli pro Evropu žádným pří-

nosem, co bychom si nalhávali. Jen v umění ano. Ta disproporce slovanská a západní se změnila v negativním slova smyslu, že Západ se přizpůsobil všemu, co pocházelo z Východu. Ať se to týká módy, vyjadřování a spousty dalších věcí.

Ve vašich grafikách je často nějaký humor, není to v protikladu s tím, čemu se obvykle říká vážné umění?

Svým způsobem je pro mě takovým příkladem holandské malířství 17. století. Tehdy němečtí, italská a další umělci vycházeli z náboženských a historických motivů nebo malovali oficiální portréty, jediní Holanďané malovali třeba obžerství v hospodě. Oni pro vysoké umění objevili scény, které byly tehdy nemyslitelné. Třeba jak žena odvádí opilce a mlátí ho dřevákem. Holanďané otevřeli svět obyčejného života i s jeho negativními jevy. Holandsko má nezaměnitelnou

atmosféru, moře tam má barvu okru, zatímco v Řecku nebo v Itálii má odstíny modré. Taky nebe je šedookrové a to v podstatě vytvořilo i barevnost holandského malířství.

Může být podle vás humor životní filozofií?

Nepochybně. Já jsem si vybral tři české spisovatele, jejichž humor mně vyhovuje. Haška, Poláček a Hrabala. Tihle tři vyšli z něčeho naprosto typicky českého, ale posunuli to do kritického nebo humoru jako takového. Každý trochu z jiného úhlu. Hašek ovlivněný Rakousko-Uherskem a tehdejší mentalitou lidí, Poláček v oblasti židovské, včetně geniálně interpretovaného židovského humoru, Hrabal zase z typicky české povahy, kterou on vložil do příběhů, kdy se člověk úplně válí smíchy a najednou to přejde do tragické situace, smích ustane a objeví se smutek a úvaha. Takže humor vždycky musí být přítomen, aby oslovil diváka nebo čtenáře.

ADOLF BORN
*1930

Vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze a Akademii výtvarných umění. Jeho doménou je grafika – především litografie, ale i lept. Ilustroval desítky knížek, jako například Macha a Šebestovou nebo Tři mušketýry.

Když jste zmínil Rakousko-Uhersko, jednou jste řekl, že se považujete za absolutní produkt monarchie. Není to zvláštní, vždyť jste se narodil hezkých pár let po jejím zániku?

Jedna z mých babiček byla Maďarka, maminka se narodila ve Vídni. Dospělí vždycky vzpomínají na lepší stránky svého života, a tak jsem jako dítě nasával lepší stránky monarchie. A na půdách prarodičů jsem listoval v knížkách, jako byla Mein Österreich, méine Heimat, a člověk sledoval se zívistí, že taková kouzelná města jako třeba Mostar nebo Benátky náležela monarchii. Tyhle knížky otevřely nadšenému mladíkovi okno do světa.

Myslíte, že by prospělo českému státu, kdybychom měli krále?

Je to otázka. Dostal jsem jedno ocenění za přínos k porozumění ve střední Evropě od Otty von Habsburga. Několikrát jsem se s ním setkal, což pro mě byl zajímavý zážitek, a cítil jsem k němu obdiv. Protože to jako by byl šéf našeho státu. Vždycky jsem toužil setkat se s polským papežem Janem Pavlem II., protože jsem ho z mnoha důvodů obdivoval. Mám na mysl třeba jeho práci pro Solidaritu a podíl na podkopání komunistického režimu, ale i to, že už ve zralém věku jezdil v lyžařském obleku na sjezdovce. To mě okouzlo. S ním jsem se ale nesetkal, zato jsem se setkal s konzervativním bavorským papežem Ratzingerem. A co může být pro nás Čechy lepší doporučení než konzervativní a bavorský. Protože Bavorsko jako by mentálně bylo součástí Československa.

Všichni naši emigranti až na několik výjimek vždycky utíkali směrem Mnichov.

Komunismu jsme se zbavili, ale lidé jsou stejně nespokojení s vývojem za poslední léta. Jak to vnímáte vy? Jste zklamaný?

Ano a ne. Je to typické pro českou povahu a každý to bere z trochu jiného hlediska. Ale pro mladé lidi vzato en bloc se nemohlo nic lepšího stát, protože když si ušetří pár korun, můžou jet v podstatě kamkoliv. Svět je jim otevřený, můžou studovat, pracovat kdekoliv. Po tom jsme toužili. My výtvarníci jsme měli určitou možnost podívat se do světa. Tehdy existovala organizace Art centrum, která dělala výstavy našinců ve světě. A když se to ukázalo jako ekonomicky slušné, měl dotyčný možnost na příští vernisáž se dostavit. Dostal kapesné a jel. Člověka tam oslovila spousta věcí, třeba trhy. Ať už byly v Istanbulu, nebo v Norimberku, protože jednou zjistil, že vůbec nezná asi sedmdesát procent všech produktů. Ať už se to týká zeleniny, nebo ovoce a dalších věcí.

Vaše grafiky, respektive jejich autorství je patrné už zdálky. Netoužil jste někdy úplně změnit svůj rukopis, vytvořit něco, co by ani náhodou nepřipomínalo starého dobrého Borna?

V zásadě jenom v určitých nepatrných směrech, kdy člověk nejde zase tak daleko od toho svého směru. Víte, ono najít svůj svět je pro člověka příjemné. Dodnes mám rád Lhotáka pro jeho nostalgický obdiv ke starým motocyklům a balonům. A zabydlel těmi

atributy své obrazy a tím dokázal vytvořit pro něj typickou atmosféru. Když jsem přišel na výtvarnou školu, všichni jsme obdivovali Františka Tichého, který taky měl svůj nezaměnitelný svět – svět cirkusů a varieté. U nás vždycky byla taková touha objevit svůj vlastní svět, což není právě jednoduché. Ale když někdo objeví svůj svět, je to dobré. Samozřejmě můžete malovat portréty, ale pak nemáte svůj svět, ale svět těch portretovaných.

Před lety jsme spolu dělali rozhovor pro Playboy a hodně jsme mluvili o starších mužích, kteří lehkovážně zaměňují manželky za mladé partnerky. To není váš případ, jste s manželkou už víc než padesát let, ale co o tom dnes soudíte?

Je to žertovné. Všichni tito muži po několika letech samozřejmě zjistí svůj omyl, protože když si vezme mladou ženu, tak ona si svůj život, a nemyslím tím jen sexuální, představuje jinak. Chce cestovat, poznávat všechno možné, ale ten muž touží spíš po klidu. Jsou to prostě z mého hlediska malé žertovné tragédie.

informační systém

Národní divadlo

innight

www.KaratSoftware.com

MICHAL VIEWEGH

Dvě povídky

KLINIKA MANŽELSKÉ SMRTI

Hustě pršelo, a jeho žena (ano, stále ještě to je moje žena, říkal si Oskar ponuře) se proto snažila zaparkovat co nejbliž od ulice, kterou jí v e-mailu napsala psycholožka, ale byly tu samé modré zóny a oni neměli pro tuhle městskou část parkovací kartu, a tak museli nechat auto na veřejném parkovišti vzdáleném skoro kilometr od domu, kde měla psycholožka ordinaci.

Když se to sere, tak se to sere, říkal si Oskar v duchu ponuře. Lucie ho sice vzala pod svůj malý skládací deštník, ale přestože se k sobě z čiré nutnosti tiskli téměř jako dřív, oběma jim mokla ramena. Od té doby, co vystoupili z auta, nikdo z nich nepromluvil – a ani během předchozí, skoro hodinové cesty si neřekli víc než pár nejnnutnějších slov. Všechno už bylo řečeno. Všechno bylo posraným navrch, říkal si Oskar našťavaně. O Velikonočních malujeme vajíčka a před rozvodem holt chodíme k psycholožce. To jsou lidové tradice. Samozřejmě tím rozvodu nezabráníme, rozvod tak jako tak přijde – stejně nezvratně, stejně nevyhnutelně – jako ty zasraný Velikonoce. V ulicích se už brzy objeví kluci s pomlázkou a stejně brzy soudce – příliš mladý, aby měl šanci něco skutečně pochopit – otevře podivně tenkou složku..., přemítal Oskar. Copak se mu to tam vejde? bude si říkat udiveně a nesouhlasně. Zalétno pohledem ke své ženě (ano, v té chvíli to ještě stále bude jeho skvělá žena), usměje se, hlavou významně kývne k soudcovu tenounkému šanonu, a aby se bůhvíproč ujistil, že dosud vnímají většinu věcí stejně, pošepotá Lucii něco jako – nemá toho na nás dva

nějak málo? Ale ona se neusměje a řekne jen – neruš! Nebo ještě přísněji – přestaň, prosím tě! Ale to předbílá, říkal si Oskar. Nyní jdou teprve k psycholožce.

Obyčejné dejvické činžáky. Obyčejný případ. Proč si pořád namlouvá, nebo dokonce nárokuje nějakou výjimečnost? obviňoval se v duchu Oskar. Každé třetí manželství v republice se rozvádí, v Praze každé druhé. Život je prosperující fabrika na neúspěch – ovládá většinu trhu. Tak si to konečně připustí, ty přestárký premiante, ty dvaapadesátiletý mazánku! Už měl zase na krajíčku. Poslední dobou měl sklony k patosu a k pláči. Nechápal to. Býval úspěšný, vyrovnaný, veselý, dokonce lehce cynický muž – a teď se změnil v hotového uplakánka. V přecitlivělého chlapečka na letním táboře. Existuje něco trapnějšího než dvaapadesátiletý, skoro metrákový chlap, který se každou chvíli rozbřečí?

„Co je to vůbec za babu, ta psycholožka?“ zeptal se.

„Už jsem ti to říkala.“

„Řekni mi to ještě jednou.“

Nesouhlasně k němu vzhledla.

„Prosím,“ dodal už pokorněji.

„Párová terapeutka,“ připomněla mu Lucie opatrně. „Zná má a úspěšná párová terapeutka,“ dodala.

„Čím se takovej úspěch měří? Počtem rozvodů?“

To bylo vážně laciné, uvědomil si. Chápal, proč Lucii ta invektiva ani nestála za odpověď

„A co je teda dneska cílem?“ zeptal se po chvíli.

Zhluboka se nadechla – jako kdyby vzduch obsahoval kromě kyslíku i potřebnou trpělivost.

„Zjistit,“ řekla velmi pomalu, „jestli máme šanci naši krizi překlenout.“

Tak striktní formulace ho vyděsila.

„Počkej,“ vyjekl skoro, „a pokud nemáme?“

„Pak nám pomoci se kultivovaně, bezbolestně rozvést.“

To ho znovu šokovalo. Věděl samozřejmě dávno, že jejich manželství prochází krizí, ale až dosud si nikdy nepřipustil, že je to krize tak velká a tak vážná. Ještě před pár minutami se domníval, že jejich lehce unavený a trochu zesláblý dvanáctiletý vztah si jde do manželské poradny pro pár vitamínů, a teprve nyní pochopil, že ve skutečnosti míří na onkologii pro cytostatika.

„Cože? To jako vážně?“

„Jo. To jako vážně. Nebo ty dáváš přednost nekultivovanému rozchodu?“

„Počkej!“ zvolal Oskar nešťastně. „Čili tys mě přivezla do dejvické filiálky tý švýcarské kliniky smrti?“

„Neplácej nesmysly, Oskare.“

„Nesmysly? Normálně naše dvanáctiletý manželství ubytujou v nóbl dejvickém domě, za tučnej poplatek mu tam něco píchnou a ono bezbolestně skoná!“

Neodpověděla.

„Takhle to je, vid?“

Spolkla deštovou kapku a natočila k němu pod deštníkem hlavu. Byla zjevně unavená, ve vlasech měla šediny a i jejich vrásek v obličeji v posledních týdnech přibývalo, ale Oskar ji miloval víc než kdykoliv předtím.

„Ta metafora je samozřejmě přitažená za vlasy, ale jo, cíl je stejný.“

Tyhle kecý nemohl poslouchat.

„Jak bys ten cíl formulovala?“ řekl podrážděně.

Zaváhala, ale jen chvíli.

„I tady chtěj ušetřit lidi, který už nemají šanci, zbytečného trápení.“

Byl v šoku.

„Takže nám tu píchnou smrtící psychologické koktejly?! Skvělý!“

Znovu hledala dotyčnou ulici na displeji mobilu.

„Jsme tady,“ oznámila. „Je to hned za rohem.“

„A já to ještě zacáluju,“ plácl.

Už to nemohl vzít zpět. Kdy a kde se z něj stal takový pitomec? říkal si nešťastně.

„Jo,“ řekla jeho krásná, zmoklá, šedivější žena našťavaně a nevěřičně. „A ty to zacáluješ!“

Přešli ulici. Byli u cíle.

ŽENSKÝ JSOU JAKO KOČKY

Oskar teprve letos opožděně pochopil, že až do loňského roku měl v životě nadprůměrné štěstí. Takto bilancovat začal až nyní – a skoro překvapeně zjistil, že má na kontě padesát jedna převážně velmi šťastných let (jakkoliv občas šlo o štěstí ryze soukromé, jaksi sobecké, to už dnes připouštěl).

Loni ale přišla ona náhlá srdeční příhoda a následný strmý pád – a najednou bylo už i jemu jasné, že ještě donedávna dostával od života mnohem víc, než je obecný průměr. Vlastně to bylo docela banální – byl šťastný a nevěděl o tom. Teprve vážná nemoc mu ukázala zavedené měřítko lidského štěstí, měřítko, které až dosud nebral na vědomí. Aniž si to dříve dostatečně uvědomoval a aniž si toho náležitě vážil, celá dlouhá léta strávil na samotném životním vrcholu. Z tohoto vrcholu spadl loni dolů – a když se probral a vzhlédl vzhůru, vůbec poprvé spatřil onu dříve jen tušenou výšku, z níž se zřítil. Byl skutečně před oním pádem šťastný a pouze o svém štěstí nevěděl?

Věděl, až takový ignorant nebyl. Samozřejmě si uvědomoval, že má v životě kliku, ale současně toto štěstí, tuto

šťastnou náhodu domýšlivě považoval za svůj téměř samozřejmý životní nárok, za své bezmála nedotknutelné lidské právo... Byl prostě vůl, říkal si Oskar dnes. Jak mohl být takový ignorant?

Nyní byl jeho život v troskách – a k tomu, aby na těchto rozvalinách mohl vystavět život nový, mu ovšem zcela chybělo odhodlání a hlavně síla. Byl bez energie, bez nálady, věčně ospalý, apatický. Vypuštěný balónek, říkával. Přestal cvičit a ztloustl. Špatně viděl, a tak nemohl ani číst knihy nebo noviny. Nic si nepamatoval, nikam netrefil, a tak ani nikam nechodil. Všechno zapomněl, všechno ztrácel – klíče, doklady i sebevědomí. Byl věčně vystresovaný, nebo přinejmenším bez nálady. Často byl podrážděný a jaksi nevědný. O takový život nestojím, říkal si. Denně přemýšlel o sebevraždě.

Když ho opustila žena, jeho pocity byly rozpolcené – na jedné straně tento její nevyhnutelný odchod chápal a vlastně se mu ani moc nedivil, ale současně (a neméně upřímně!) jí tuto zradu vášnivě vyčítal...

V pondělí dokázal na jejich rozchod nahlížet klidně a vlastně docela objektivně (Není to její vina, říkal si. Kdo by

chtěl až do smrti žít s pacientem, který doma chodí v tepláčkách, za celý den se neusměje a pořád něco hledá?) a v úterý svou ženu vztekle obviňoval, že jejich manželství zahodila jako kus hadru, jako špinavé prádlo!

Takhle to zkrátka bylo. Nenáviděl ji za to, že ho opustila (a dokonce se s ním rozvedla), ale zároveň jejímu rozhodnutí velmi dobře rozuměl. A především ji jaksi stále miloval. To se kupodivu nevyučovalo. Byla to láska hněvivá, našťavaná, domněle zrazená – ale byla to láska.

Několik týdnů po rozvodu byl se svým trápením úplně sám, ale potom začal mít pocit, že mu už samota leze na mozek a že je to slepá ulička, která vede jediné tak k sebevraždě. Intuitivně se proto rozhodl navštívit dva přátele, kteří – jak věděl – si rovněž rozvodem prošli. Třeba mi poradí nějaké po rozvodové know how, říkal si.

Jako prvního přepadl Kamila. Ten se z loňského rozvodu otrásl velmi rychle – už rok žil v novém vztahu, s jinou ženou, dokonce s ní počal i dítě a dle vlastních slov byl happy...

„Brečet nebudu, řekl jsem si, když ode mě žena odešla,“ vysvětlil Oskarovi. „A fakt jsem happy!“

„Já si to řek taky,“ řekl Oskar. „Jenomže brečím...“

„Fakt brečíš? Nahlas?“

„Jo. Jakmile vypiju trochu vína a začnu na to myslet – na rozchod a to všechno – skoro pokaždý se rozbřečím.“

„To jako nahlas?“ zajímalo Kamila.

„Jo.“

Kamil vypadal zaraženě.

„Kde dělám chybu?“ zeptal se ho Oskar. „To mi řekni.“

„Možná si to moc bereš.“

„Jo. A možná to taky moc dramatizuješ,“ řekla ta holka. „Až takový drama to zase není, viď, Kamile?“

Ty drž hubu, tebe se nikdo na nic neptal, pomyslel si Oskar. Víš o tom úplný hovno. Seděla na židli, kde sedávala Zdena. Klidně si sedí na její židli! říkal si Oskar. Ani pořádně neznal její jméno. Kamil mu ji už dvakrát představil, ale Oskar si to stejně pořád nepamatoval. Jméno Kamilovy předchozí ženy samozřejmě znal. Proč Kamil nezůstal s ní, doprdele? Kdo si ty nová jména má furt pamatovat?

„To je možný,“ připustil neochotně.

„Tak mi ale poradte, jak to nedramatizovat. Žili jsme spolu třináct let, proboha živýho! Copak je možný vytěsnit třináct let?“

„Ale jo,“ řekla ta kráva, jako by se nechumelilo.

Ty drž hubu, požádal ji Oskar v duchu. Ty o tom víš úplný hovno.

„Jde to, vážně,“ podpořil svou nynější partnerku Kamil. „Já byl se Zdenou dokonce šestnáct let – a vytěsnil jsem to.“

„Minulost je něco, co je definitivně pryč..., a budoucnost zase ještě nenastala,“ vysvětlila mu nevyžádaně ta kráva. „Žijeme prostě tady a teď. Musíš žít tady a teď, ne v minulosti!“

„Přesně. Musíš ji dostat z hlavy,“ řekl Kamil. „Pro tebe je mrtvá, chápeš?“

Ale pro nějakýho jinýho chlapa je možná zrovna teď zatraceně živá, pomyslel si Oskar, ale raději už neřekl nic. Vyslechl ještě několik podobných rad – přikyvoval, poděkoval, rozloučil se a odešel.

Tahle návštěva ho rozhodně nepřesvědčila. Sice si díky ní dle původního plánu připomněl, že každý je nahraditelný, ale po návratu v něm přesto zůstal podivný smutek

K Robertovi se ohlásil na zítřek.

Od téhle návštěvy si sliboval trochu víc – věděl totiž, že Robert se na rozdíl od Kamila po rozvodu už znovu neoženil a bydlel sám, což bylo Oskarově momentální životní situaci rozhodně podobnější než Kamilova novomanželská pseudoidylka, které byl právě svědkem.

Po příchodu do Robertova staromládeckého bytu se Oskarovi zdálo, že lekce v dovednosti žít sám by napodruhé mohla snad proběhnout úspěšněji. Robert byl lehce podnapilý, ale přestože žil v téhle ošklivé a zjevně dlouho neuklizené garsonce už léta sám (údajně jen s několika kočkami, z nichž však žádnou Oskar dosud nezahlédl), vypadal vyrovnaně a spokojeně, ne-li přímo šťastně. Možná je to opravdu člověk, kterého potřebuju, říkal si Oskar.

Kočky tu měly být hned tři, ale Oskar stále žádnou neviděl.

„Dávám jim naprostou volnost,“ vysvětlil mu Robert a ukázal na vchodové dveře, v jejichž nejspodnější části byla vyříznuta malá dvířka s jakousi plastovou zástěrkou. „Odcházejí a přicházejí, kdy se jim zachce.“

Oskarovi se takový chovatelský přístup líbil.

„Tak to maj kočičky fajn,“ řekl. „Ale vrátěj se vždycky?“ zajímalo ho.

„Vždycky,“ řekl Robert. „A s ženskejma je to stejný.“

Oskar tu metaforu samozřejmě pochopil.

„No, ta moje se už nevrátí,“ řekl ovšem smutně.

„Vrátí,“ odvětil Robert. „Uvidíš, že se vrátí.“

Říkal to tak přesvědčeně, jako by s jeho manželkou před chvílí telefonicky hovořil a ona ho o svých životních plánech podrobně informovala. „S ženskejma je to stejný jako s kočkama.“

„Takhle jednoduchý to bohužel není,“ namítl Oskar unaveně.

„Ale je. Právě, že je,“ usmál se Robert sebevědomě. „Radovat se z jejich návratů, nešilet z jejich odchodů. To je úplně stejný!“

„Možná,“ řekl Oskar.

Už nic nenamítal. Na tom nezáleželo. Na ničem už nezáleželo.

„Je to stejný. S ženskejma je to jako s kočkama. A to je to celý. To je klíč ke klidu v duši.“

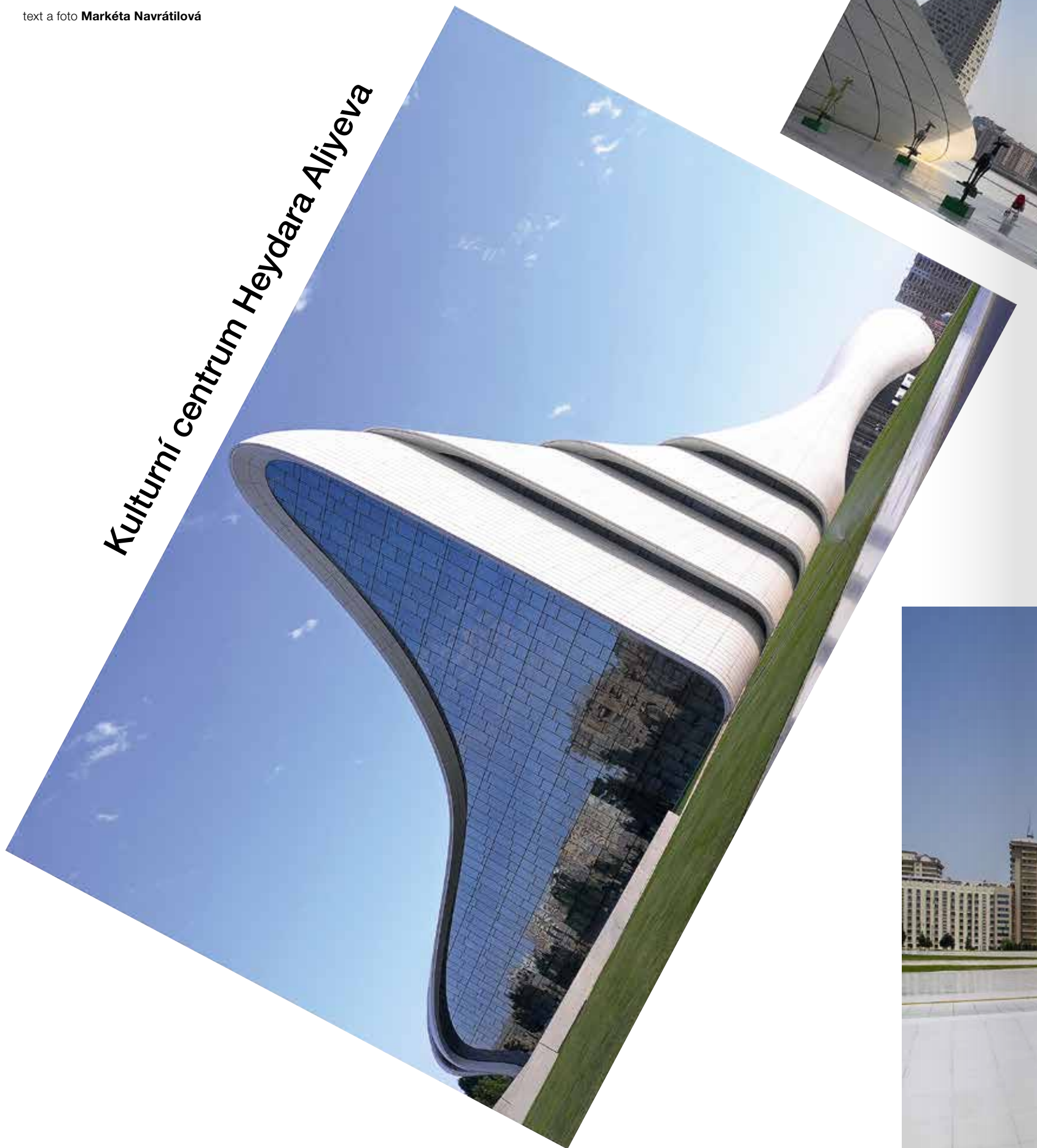
Na tom sice něco bylo, ale co když se jeho žena už nevrátí? říkal si Oskar.

„Ale co když se prostě už nevrátí?“ řekl nahlas.

Znovu zalétl pohledem k misce se zbytky kočičího žrádla – a náhle si toho všiml. Nenápadně se sklonil a prohlédl si granule zblízka. Ano, bylo to tak, byly plesnivé.

Robert nezaregistroval, kam směřuje Oskarův pohled. „Vrátí,“ řekl přesvědčeně. „Dej jí svobodu – a ona se vrátí.“

Kulturní centrum Heydara Aliyeva

Jedna z nejslavnějších architektek současnosti Zaha Hadid postavila v ázerbájdžánském Baku architektonický objekt, který nadneseně řečeno neumožňuje žádný ryze lidský zážitek. Stavba, která na jedné straně ohromuje, na druhé pak odporuje čemukoliv označenému, byla odbornou veřejností rozumněm, byla odbornou veřejností označena jako vrchol práce Zahy Hadid, která za ni dostala mnoho ocenění. Kulturní centrum se skládá z muzea, auditoria a multifunkční haly. Z několika stran připomíná obrovskou a nekonečně nádhernou točenou smetanovou zmrzlinu a dává zapomenout na všechno, co bylo dříve považováno za lidské.

Bez rudé knížky

Není pochyb o tom, že kulturní centrum rozkládající se na ploše 57 519 m², vedle kterého vypadají i osmipatrové budovy bývalého postkomunistického sídliště doslova jako krabičky od sirek, je úchvatným architektonickým skvostem. Pochybnosti ale vyvolává účel, ke kterému bylo centrum postaveno, a způsob, jakým k tomu došlo. Kritikové mluví o porušování lidských práv, s nimiž má postsovětský Ázerbájdžán nemalé potíže. Není tajemstvím, že při plánování a stavbě této budovy došlo k nelegálnímu vyvlastnění a zabavení majetku místních obyvatel a k jejich násilnému vystěhování bez řádné kompenzace.

ZAHA HADID (1950)
Britská architektka (a malířka) iráckého původu známá především svým dekonstruktivistickým projevem v architektonických cenách a mimo jiné světových architektonických cen a mimo jiné autorka staveb, jakými jsou např. hasičská stanice firmy Vitra ve Weilu nad Rýnem, skokanský můstek v Bergiselu u Innsbrucku nebo plavecký stadion pro olympijské hry v Londýně.

V dětství jsem býval pionýrem, doslova zapáleným. Věřil jsem v sílu Sovětského svazu i jeho boji za mír a sovětským sportovcům jsem fandil možná víc než těm našim. Můj o čtyři roky starší bratr byl antikomunista, často mi sevřel krk hmatem zvaným kravata a nutil mě, abych po něm opakoval, že Chruščov je vůl. Až téměř do bezvědomí jsem opakoval – Kennedy je vůl.

Pak se cosi stalo, už si nepamatuju co, ale doslova ze dne na den jsem se i já stal antikomunistou a rodiče konečně mohli přede mnou mluvit jako správní reakcionáři, což je termín, který jako projev uznání používala matka jednoho mého kamaráda. Můj antikomunismus šel tak daleko, že víc než našim socialistickým sportovcům jsem fandil těm americkým, ale i britským či kanadským. S dědou jsem poslouchal Hlas Ameriky, a kdybych věřil v pánaboha, určitě bych se modlil, aby komunismus či socialismus konečně padl.

Bohužel nepadl, i když v osmašedesátém měl namále.

Přišla šedivá doba normalizace, kdy bez rudé stranické knížky se jen stěželo dosáhnout slušného postavení a solidního platu. Zvlášť to platilo pro absolventa filozofické fakulty obor historie a archivnictví. Když jsem se doslechl, že v jihlavském muzeu hledají mladého historika, zajásal jsem. Konečně se ponořím do studia do jisté míry apolitického středověku. Pravda, i tam číhaly ideologické pasti. Těžko například prosazovat názor, že husité se chovali jako banditi a na mnoha místech po nich zůstala spoušť.

Úvod rozhovoru s ředitelem v jeho kanceláři vypadal nadějně.

„Mladého historika potřebujeme, soudruhu, dáme vám na starost dějiny dělnického hnutí,“ spustil ředitel.

Poklesla mi čelist, ale to nebylo všechno.

„Také potřebujeme někoho, kdo by působil v ideologické komisi OV KSČ,“ pokračoval soudruh.

„To půjde jen stěž, nejsem ve straně,“ řekl jsem.

„To nevadí, posílíte naši stranickou organizaci.“

Poté, co jsem prohlásil, že neposílím, byl nadějný rozhovor u konce.

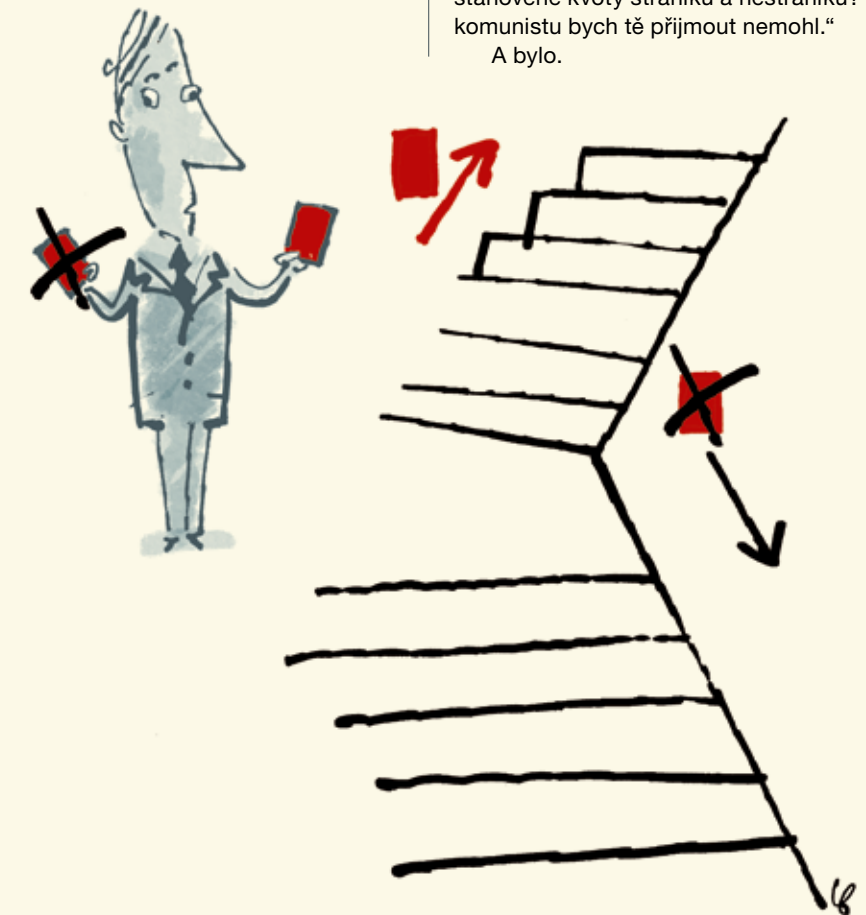
Naštěstí v té době pronikla i do socialistického Československa výpočetní technika a já jsem našel zaměstnání historii setsakramentsky vzdálené a stal jsem se operátorem.

Nicméně jen máloco je úplně černobílé a černobílý nebyl ani socialismus. Po několika

letech jsem se dozvěděl, že mládežnický deník Mladá fronta hledá redaktora. Psával jsem tenkrát povídky, ale nedělal jsem si iluze, počítal jsem, že zase narazím s absencí rudé knížky. Ale zkusil jsem to, byť svazáckému věku jsem byl už poněkud vzdálený.

Rozhovor se zachmuřeným šéfredaktorem listu se vyvíjel vcelku pozitivně. Dlouho mi trvalo, než jsem se odhodlal pronést klíčovou větu, že totiž nejsem ve straně a nehodlám do ní vstoupit. Šéfredaktor se kupodivu usmál: „Soudruhu, víš, kolik našich redaktorů by rádo vstoupilo do strany, ale nemůžou, protože máme z ÚV (ústředního výboru) stanovené kvóty straníků a nestraníků? Jako komunistu bych tě přijmout nemohl.“

A bylo.

NEKONEČNÝ PROSTOR PRO VÁŠ STYL

Stáhněte si interaktivní katalog do svého mobilního zařízení na AppStore a Google Play™.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozů Superb Combi: 4,0-7,2 l/100 km, 105-163 g/km

Nová ŠKODA Superb Combi

Nastupte na palubu. Nový Superb Combi je připraven ke startu. Neuvěřitelně elegantní zvenku, neuvěřitelně prostorný uvnitř. Nabízí nezvykle velký zavazadlový prostor a zároveň je tu místo i pro Váš styl. Máte raději sportovní nebo komfortní jízdu? Adaptivní podvozek si optimálně přizpůsobíte stylu Vašeho řízení i stavu vozovky. Preferujete teplejší nebo chladnější klima? Třízónová klimatizace nadchne i ty nejnáročnější cestující. Určitě také oceníte praktický virtuální pedál, se kterým otevřete zavazadlový prostor, i když máte ruce plné tašek. A to je jen malá ochutnávka toho, co nový Superb Combi dokáže a čím je vybaven. Vstupte do nové éry ve velkém stylu. Zeptejte se nás na on-line chatu, zavolejte na Infolinku ŠKODA 800 600 000 nebo navštivte svého prodejce vozů ŠKODA.

Třízónová klimatizace

Zadní parkovací kamera

Smart Light Assist – automatické přepínání a clonění dálkových světel

Předplacený servis na 5 let / 100 000 km při financování od ŠKODA Financial Services

Clever Inside

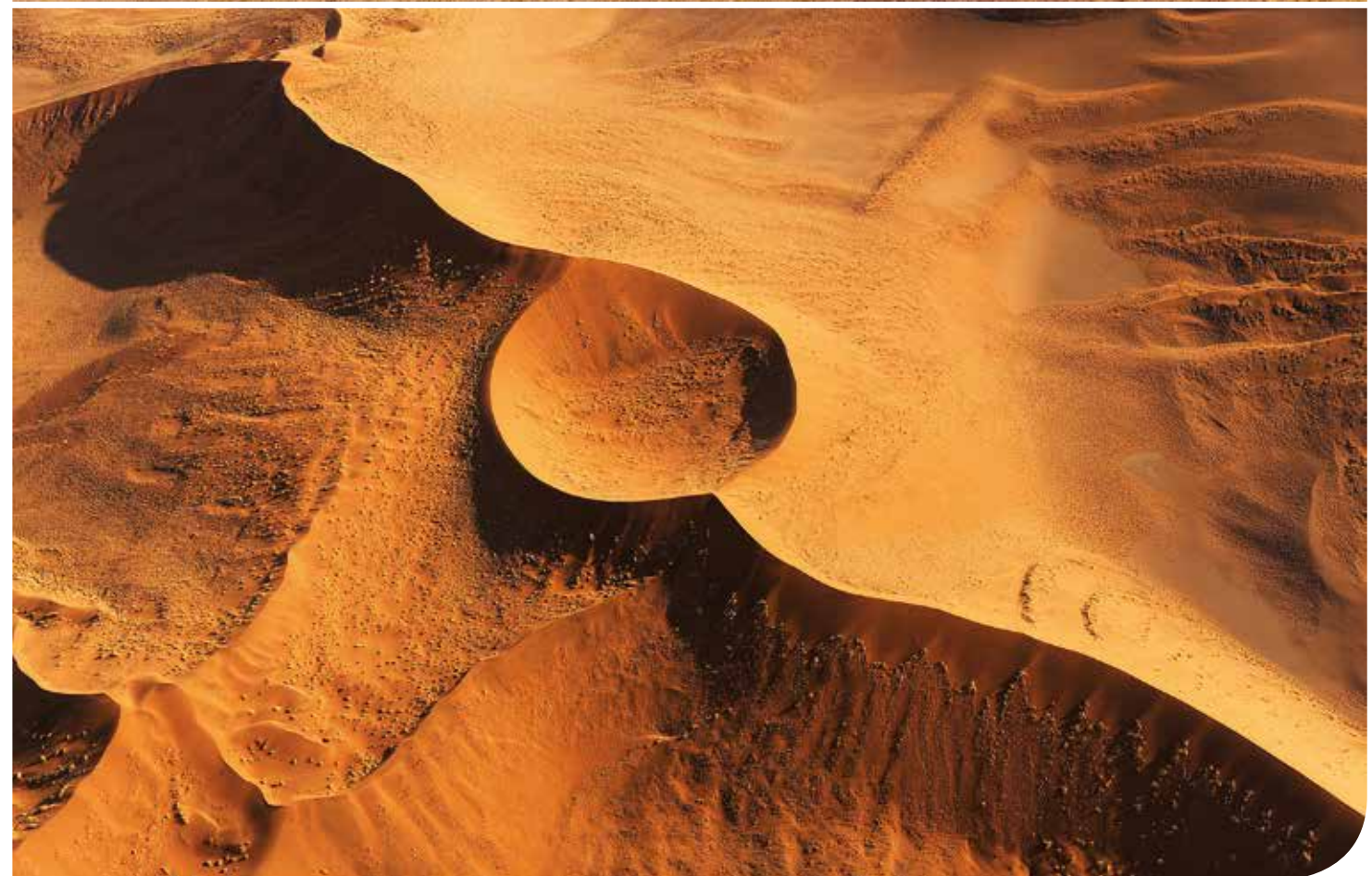
ŠKODA usnadňuje život svým zákazníkům každý den.

NEKUTEČNÁ
NAMIBIE

NAM IBIE

Namibie mně jako fotografovi krajiny a zvířat učarovala. Proto jsem ji navštívil už třikrát. Při poslední cestě jsem za tři týdny ujel asi pět tisíc kilometrů a navštívil hodně krásných míst. Namibie se tváří velmi bezpečně a pohodově. Ano, celou dobu jsem se tam tak cítil. Ale když okolo všech domů vidíte ostnaté dráty a upozornění Pozor – plot je pod elektrickým proudem, je potřeba se zamyslet, proč to tak je! Člověk musí být ve střehu a dávat si velký pozor na své věci.

A z těch atraktivních míst bych jmenoval třeba Luderitz, kde se nachází město duchů (Ghost Town), dále Sossusvlei, což jsou nádherné písečné dny. Ve Walvis Bay je zajímavé plavit se v zátocě a fotit pelikány, plameňáky a lachtany. Za vidění rozhodně stojí vodopády Epupa Falls, které leží až u hranic s Angolou. V národním parku Etosha jsou k vidění téměř všechna africká zvířata. A ve Swakopmundu jako byste se ocitli v nějakém rakouském nebo německém městečku. Stejná architektura, krásné asfaltové cesty, obchody...

Nejlepší Belgičan je Bernard z Humpolce. Bernard Bohemian Ale získal ocenění World's Best Belgian Style Ale. Dokázal zvítězit mezi nejlepšími pivy stylu belgický ale a získal tak skvělý úspěch v jedné z nejvýznamnějších světových degustačních soutěží World Beer Awards pořádané v Londýně.

Na 58. žateckých slavnostech chmele při Dočesné 2015 vybojoval Rodinný pivovar Bernard hned čtyři ocenění. Druhá místa získaly Bohemian Ale a Jantarový ležák 12°, třetí místa obsadily kvasnicový ležák 11° a nealkoholický Jantar.

Rodinný pivovar uspěl v mezinárodní degustační soutěži World Beer Challenge v Estoril v Portugalsku. Značka Bernard získala dvě zlatá (Bohemian Ale, Celebration Lager) a tři stříbrná ocenění (Amber Lager, Bezlepkový Ležák a Dark Lager).

Svatováclavské slavnosti českého piva 2015 přinesly Rodinnému pivovaru Bernard tři ocenění. Všechna oceněná piva obsadila třetí místa ve své kategorii: Třebíčská jedenáctka a Humpolecká jedenáctka v kategorii světlých ležáků a Bernard s čistou hlavou v kategorii nealkoholických piv.

Začátkem září byla zahájena ve sladovně v Rajhradě letošní kampaň výroby tradičního sladu klíčením na humnech. Předpokládaná produkce sladu je 6-6,5 tis. tun. Sladovna Bernard je jednou z největších humnových sladoven ve střední Evropě.

V Česku nám chyběl cider

Ondřej Frunc | podnikatel

Na jejich nápoje v supermarketech nenarazíte. Zato je objevíte v řadě restaurací a v regálech farmářských prodejen po celé republice. Ale není to žádná masovka a většina lidí firmu F. H. Prager nezná, a to je škoda, protože jsou fakt dobří.

Jak vás napadlo začít vyrábět zrovna cider, který nemá v Česku žádnou tradici?

Právě jsem se vrátil z Irska, kde jsem byl na návštěvě, a kolega z Londýna, kde studoval. Seděli jsme nad pivem a říkali jsme si, že nám tady chybí cider. V Irsku je cider alternativou k pivu, nefunguje tam zdejší pivní monopol. Třetina lidí pije pivo, druhá víno a třetí právě cider. Tak jsme se rozhodli, že to zkusíme. Nejdřív jsme uvažovali, že cider začneme dovážet, ale jeho ceny byly dost vysoké. Pak nás napadlo, že v Česku je spousta ovoce, tak proč ho nezkusit vyrábět.

Jaký byl začátek? Asi jste to dělali spíš na koleně.

Bylo to úplně podomácku. Nakoupili jsme různé lokální odrůdy jablek a pracovali jsme s domácím odšťavňovačem. Udělali jsme nějakých třicet čtyřicet litrů a kvasili jsme mošt v pětilitrových demižonech. Asi půlka produkce dopadla dobře a to nás motivovalo jít dál.

Proč jste zvolili název firmy F. H. Prager, který se z obchodního hlediska nemusí být nejšťastnější, protože o výrobku neprozrazuje vůbec nic?

Možná, ale po těch letech se to ukazuje jako docela dobrá značka. Nás tenkrát napadala spousta názvů, ale pořád nám vycházel ten Prager. No jo, ale co v Brně? (smích) Tak jsme tam přidali ještě F. H. a vymysleli legendu člověka, který přinesl cider do Čech ze Španělska.

Čili něco jako Jára Cimrman...

Legenda je, že náš děda František Hubert Prager vyráběl v jižních Čechách jabčák, pak v třicátém šestém odešel bojovat do Španělska, kde poznal tamní sidru, a když se pak vrátil, vylepšil svůj původní recept o ty bublinky a vyrobil první český cider. Pak založil fabriku Pragomošt, kde začal vyrábět legendární nealkoholické limonády. Po válce podnik znárodnili a my teď to dobré jméno vracíme zpátky na trh.

Máte v Čechách nějakou významnější konkurenci?

Náš trh se v podstatě dělí na dva základní druhy ciderů. Velké pivovarské skupiny sem dovážejí to, co mají ve svých korporacích. To jsou ale cidery vyráběné industriálním způsobem, kde je základem prokvašený glukózový sirup, do kterého se přidává ovocný koncentrát. Je to takové navoňené jablečné... něco. Pak jsou řecké rukodělné cidery, které jsou jenom z jablek a nic se do nich nepřidává. To dělají jenom malí nadšenci. My jsme z nich největší, vloni jsme prodali nějakých sto tisíc litrů cideru.

Na začátku jste asi neměli peníze na masivnější reklamu, jaký jste zvolili marketing?

Zatím žádnou reklamu neděláme. Nevěřím, že by to pro nás bylo přínosné, lidi jsou zahlceni reklamou tak, že už to nedává smysl. Vsadili jsme na osobní kontakty. První hospody, které jsme oslovili, patřily

kamarádům, známým. Když jsme začínali, chtěli jsme, abychom my a naši kamarádi mohli pít dobrý cider. Neměli jsme byznys plán a představu, že vyděláme miliony. Vlastně jsme nikdy nevydělali nic.

To neříkejte, to už byste nemohli fungovat.

Teď jsme po čtyřech letech měli první ziskový měsíc.

Byli jste někdy na pokraji krachu?

To jsme pořád. Podle mě, každý, kdo tady podniká, to zná. Vlastně je jedno, kolik vyděláváte, stejně ty peníze pořád vkládáte do firmy. Ale ještě k tomu marketingu, my jsme šli po známých, po kamarádech, podporovali jsme koncerty kapel, které máme rádi. A přes ty přátelské kruhy jsme se dostávali dál a postupně budovali značku. Snažili jsme se být u věcí, které jsou nám sympatické, a ti lidé pak podporovali nás, a tak jsme se postupně dostávali k dalším hospodám a farmářským prodejnám.

Oslovit obchodní řetězce vás nikdy nenapadlo?

Ani ne. Dejme tomu, že by si nějaký řetězec objednal větší množství. Musíte si pořídit nové mašiny a v ten moment jste tak zavázaný, že si s vámi můžou dělat, co chtějí. Když nepřistoupíte na jejich cenové podmínky (pořád se snaží cenu stlačit dolů), najednou máte mašiny, které vůbec nepotřebujete, ale musíte je zaplatit. Jenže ty velké objemy nikomu dalšímu neprodáte a jdete do kytek. Ostatně marže jsou u řetězců tak malé, že z toho stejně dohromady téměř nic nemáte. My máme asi čtyři

Ondřej Frunc a Cyril Holub

stovky zákazníků, které jsme si sami našli a sami je zásobujeme. Víím, že když se na mě nějaká velká hospoda vykašle, mám další stovky nohou, na kterých to ustojíme. A pak naše produkty nejsou žádné líbivé sladké limonády, jsou hořké, kyselé, zdaleka ne každému chutnají, takže by se v supermarketech moc neprodávaly. A naše cílovka ani nejsou lidé, kteří chodí nakupovat do Kauflandu.

Co byste dělali, kdyby v Česku přišla totální neúroda jablek?

Ono to funguje tak, že na Moravě se urodí a u nás ne. A naopak. Že by byla neúroda v celé zemi, to se v podstatě nestává. My musíme brát jablka, která nejsou ta běžně konzumní, z nichž cider nejde udělat. To, co se prodává v Kauflandu, jsou moderní italské odrůdy, které mají hezky vypadat a dlouho vydržet. Ale chuťově je v nich v podstatě jen přírodní cukr. Kdybyste je zpracoval, zbyde z toho alkoholová voda, která prakticky nemá žádnou chuť. My pracujeme s tradičními českými odrůdami.

Firmu vlastníte a řídíte se svým kamarádem. Jak to máte rozdělené? Nebo oba děláte všechno?

Dlouho jsme oba dělali všechno a někdy jsme se i hádali. Časem jsme najeli na to, že jsme dokázali vyřešit pracovní problémy hádkou, pak jsme si řekli – hotovo, vymysleli jsme to výborně, takže jakousi harmonii jsme v tom soužití našli. Ale vlastně dokud jsme oba dělali všechno, věnovali jsme se hlavně výrobě, až jednoho krásného dne jsme si řekli, že to někdo musí začít prodávat, takže jsem vylezl ven a začal objíždět hospody a prodejny. Od té doby Cyril dělá výrobu a já obchod a marketing.

ONDŘEJ FRUNC

*1983

Vystudoval historii v kombinaci s evropskou etnologií a k tomu kulturní a sociální antropologii. Pracoval jako sociální pracovník a před několika lety založil společně s kamarádem Cyrilem Holubem Jablářství F. H. Prager, které se specializuje na výrobu cideru a různých nepříslazovaných ovocných limonád.

cideru. Tam se ho vypijí miliony litrů. Vyhráli jsme v kategorii evropského cideru v třetinkových lahvích. A to pro nás taky bylo velké zadostiučinění.

Proč na etikety dáváte portréty feministek a různých anarchistů. Nejste náhodou levičáci?

(smích) My jsme velcí levičáci. To jsou takové moje splněné sny, když jsme dávali dohromady etikety. Všechny limonády tam mají různé ovoce, a to jsme nechtěli. Chtěli jsme šířit naše přesvědčení, hodnoty, snažíme se, aby naše firma byla feministická, abychom vybírali zásadní feministické postavy.

Dá se s hodně levicovými názory vůbec podnikat?

Já bych řekl, že jo. V malém podnikání to jde. To, že člověk se nějak živí, a má to přínos třeba v tom, že zpracováváme ovoce v zemi, kde dvě třetiny jablek se vůbec nesklidí. Dneska už babičky a dědové jablka nesbírají, protože jsou staří, a mladí si je raději koupí v Kauflandu. Ale z cideru se dá i opít, na což v téhle zemi lidé dobře reagují. A když jim ukážeme, jak se cider dělá, třeba i ta jablka posbírají. Já věřím v nějaký environmentální přínos naší práce i v přínos sociální, věřím, že se dá podnikat se svými zaměstnanci rovně. Samozřejmě jsme si vždycky říkali, že když nějaký zisk bude, budeme ho přerozdělovat, protože my nepotřebujeme mít nějaké velké bohatství. A že budeme dělat nějaké sociální projekty, což na Kladně, kde firma sídlí, je potřeba.

A děláte něco už teď?

Když my zatím nemáme žádný zisk. Zaměstnáváme lidi, kteří to potřebují, snažíme se jim dávat slušné platy. Všichni máme stejný základ – stovku na hodinu před zdaněním.

Včetně vás dvou?

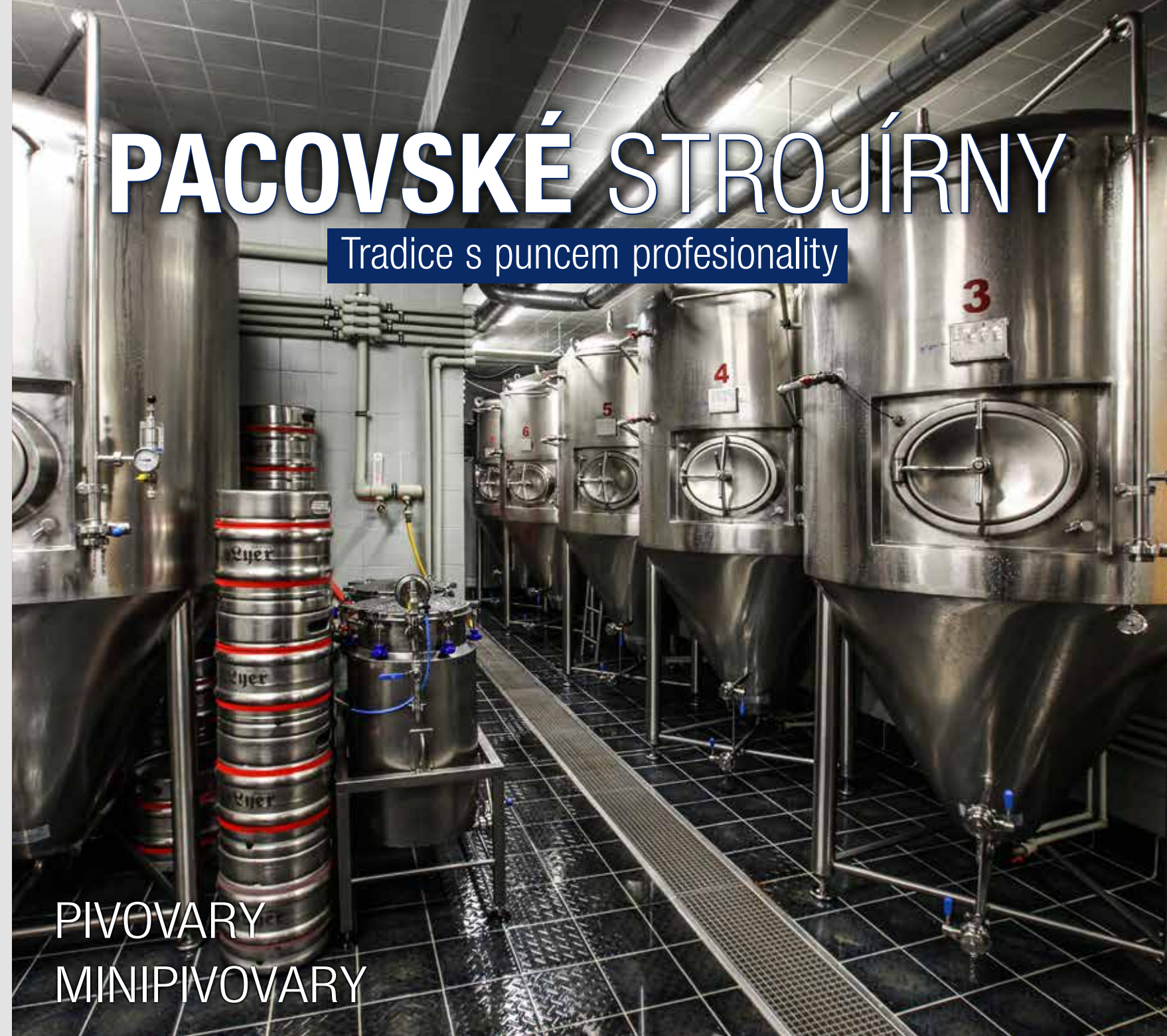
Včetně nás.

Vy jste opravdu levičáci...

(smích) Ono když nemáte zisky, můžete být levičák. Až začneme opravdu vydělávat, uvidíme, jak důslední levičáci jsme.

PACOVSKÉ STROJÍRNY

Tradice s puncem profesionality

PIVOVARY
MINIPIVOVARY

MODERNÍ PIVOVARSKÉ TECHNOLOGIE
Z PACOVSKÝCH STROJÍREN NA BÁZI
OSVĚDČENÝCH RECEPTUR NEJEN
ČESKÝCH LEŽÁKŮ

PACOVSKÉ STROJÍRNY, a.s.
Nádražní 697, 395 01 Pacov, Česká republika
tel: +420 565 410 111, fax: +420 565 442 709
info@pacovske.cz, www.pacovske.cz
www.minipivovary-pacovske.cz

Chemoprojekt, a.s., PACOVSKÉ STROJÍRNY a.s.,
ZVU STROJÍRNY, a.s., DUKLA STROJÍRNY s.r.o.,
TECHNOEXPORT, a.s. a VUAB Pharma, a.s.

ČERNÝ YUKON

DAWSON CITY

SE ŽENSKÝMI TO JE SLOŽITÉ. AŽ DĚLÁTE, CO DĚLÁTE, VŽDYCKY JE NĚCO ŠPATNÉ.

Prostě dva chlíváci!

A SE ŽENSKÝMI U NÁS NA SEVERU JE TO JEŠTĚ SLOŽITĚJŠÍ.

Dokud Yukon nebude černej, tak mě tu nevidíte.

TAK TŘEBA NAŠE EMA. JE KRÁSNÁ, O TOM ŽÁDNÁ.

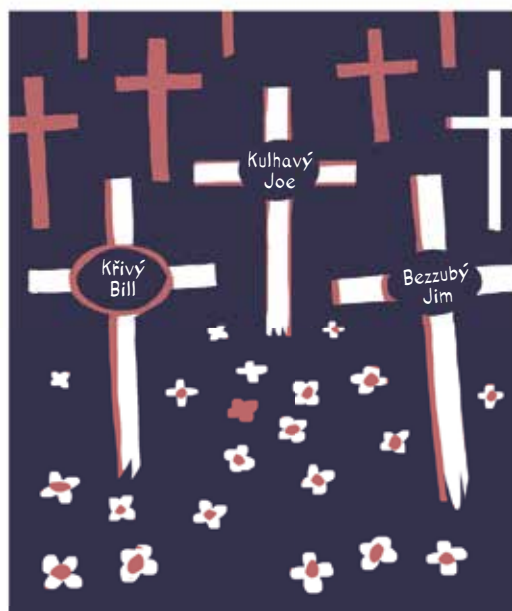
Tak si táhni no, když ti smrdíme.

Vrať se, Emo. My tě máme rádi.

Neponižuj se, Eskymo.

NA KRKU JI VISÍ TŘI KŘÍŽKY PO TŘECH CHLAPECH, KTERÉ PŘIVEDLA AŽ DO HROBU.

Jestli si myslíte, že já se budu takhle ponižovat, tak to nikdy.

A KDO MYSLÍTE, ŽE TY HROBY CHODÍ ZALÉVAT? JÁ S BLACKEM.

U nás v Černé hoře je chlap ještě chlap a ženská je ženská, ne jak tady.

ŘÍKÁ SE, ŽE SI NA HRBITOVĚ KOUPILA JEŠTĚ DVĚ MÍSTA.

U nás se chlap myje jen dvakrát za život. Když se narodí a když jde do hrobu.

Podáš mi rejják?

JAK ŘÍKÁM, SE ŽENSKÝMI JE TO SLOŽITÉ.

A s holením je to zrovna tak.

JEDEN SE POŘÁD SNAŽÍ.

U nás chlap voní potem.

LOVÍ, TAHÁ MEDVĚDÍ KŮŽE, LOSOSY A ZLATO.

Za voňavku by tě pověsili na náměstí.

No, opravdu to trochu smrdí.

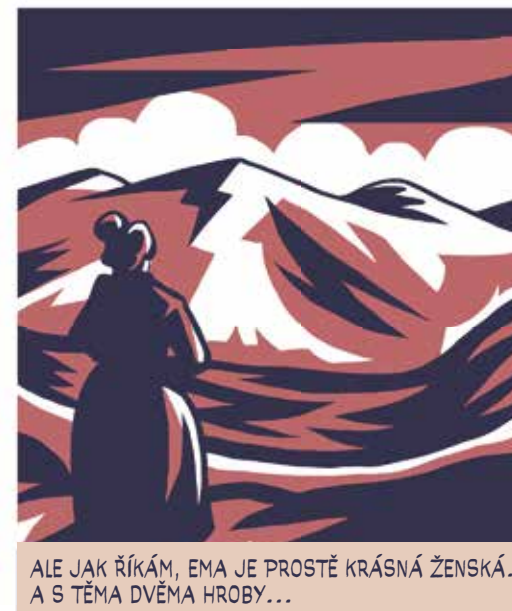
ALE I TAK SE JIM NIKDY NEZAVDĚČÍ.

Takové ponížení. Slib mi, že to na mě v Bělehradě neřekneš.

Neřeknu.

POŘÁD JIM NĚCO NEVONÍ.

ALE JAK ŘÍKÁM, EMA JE PROSTĚ KRÁSNÁ ŽENSKÁ. A S TĚMA DVĚMA HROBY...

No vidíte, že to jde.

VLASTNĚ PROČ NE. JE FAJN MÍT V ŽIVOTĚ NĚJAKOU JISTOTU. A UMYTÍ A OHLENÍ UŽ JSME.

NY – jižní Manhattan

Každý, kdo chce aspoň trochu poznat svět, by si určitě neměl nechat ujít New York. Je zvláštní, jedinečný, svůj... Má působivou atmosféru, ale rozhodně si v něm člověk neodpočine. Dny strávené v americké metropoli jsou hektické, protože tohle velkoměsto toho nabízí spoustu k vidění a člověk se tady často pohybuje v tlačenci.

Než se pustíme do popisu jižní části srdce města – Manhattanu, je třeba se zmínit o dvou slavných ostrůvcích. Jsou vidět z nábřeží a přiblížit se k nim můžete trajektem na ostrov Staten Island, který – což v Americe poněkud udiví – je zadarmo. O to víc si člověk užije příjemné vyjíždky. Přímo na ostrůvky Liberty Island a Ellis Island jezdí jiné přeplněné lodě.

Socha Svobody je jedním ze symbolů New Yorku. Americe ji věnovali Francouzi a na svém místě stojí už od roku 1886. Její autor sochař Bartholdi jí dal podobu své matky a kovová konstrukce je dílem konstruktéra Gustava Eiffela. Od sochy Svobody je krásný výhled na jižní Manhattan s novým symbolem a dominantou – mrakodrapem One World Trade Center, který nahradil islámskými teroristy zničená dvojčata.

A symbol do třetice – ostrůvek Ellis Island, který dlouhá léta sloužil jako brána pro evropské imigranty. Dnes je tady působivé muzeum přistěhovalectví, v němž si každý udělá názornou představu o době, kdy se Amerika Irům, Polákům, Němcům a mnoha dalším národům jevila jako zaslíbená země, kde zahájí nový a šťastnější život. Prošlo jich tudy dvanáct milionů.

Po zničených dvojčatech obohatila panorama jižního Manhattanu štíhlá a elegantní budova One World Trade Centrum, která se stala nejvyšší stavbou New Yorku. Nikdo by si neměl nechat ujít teprve nedávno otevřenou vyhlídkovou plošinu. Byli jsme tam hned první den, co ji otevřeli, a jen doufám, že zmatky a dlouhé čekání, byť máte časovou vstupenku, se brzy změní. Z prosklené plošiny je z nádherný výhled na centrální Manhattan, Brooklyn i slavný Brooklynský most a sochu Svobody. Na místě zřícených budov stojí dnes památník – dva hluboké tmavé bazény, po jejich stěnách stékají proudy vody a lemují je plochy s vytesanými jmény všech obětí šíleného masakru. Tady si člověk uvědomí, co dokáže bezbřehý fanatismus a že lidstvo se musí teroristům ubránit.

Jiné nepříliš vzdálené místo zasvěcené tragédii z 11. září 2001 je kostel St. Paul's Chapel, který jako zázrakem zůstal stát po zřícení dvojčat. Malá expozice s originálem hasičské uniformy přibližuje snahu hasičů i dobrovolníků zachránit co nejvíc lidí z poškozených budov. Samotný kostel je pak skvělou ukázkou georgiánské architektury a dodnes je tady lavice, na které se modlil George Washington po své prezidentské inauguraci. Nedaleko odtud se nachází další symbol celé Ameriky. Ulice Wall Street s dodnes fungující burzou, jejíž dění nadmíru ovlivňuje celosvětovou ekonomiku.

Severovýchodně odtud je část New Yorku zvaná Seaport, někdejší přístav na řece East River ovšem proměnili v centrum zábavy s mnoha příjemnými podniky a pohledem na Brooklynský most dokončený v roce 1883. Ve své době byl největším visutým mostem a prvním postaveným z oceli. Dělníci ho stavěli dlouhých šestnáct let a dvacet z nich to většinou na nemoc z dekomprese nepřežilo. Na nábřeží jsou i travnaté plochy, kde se bronzu chtějí jedinci v klidu opalují.

Určitě byste si neměli nechat ujít dvě čtvrti jižního Manhattanu – Little Italy a Chinatown. V té první sice už moc Italů nežije, ale je tady spousta italských restaurací s vynikajícími těstovinami, pizzami a dalšími specialitami z Apeninského poloostrova. I v Chinatownu je řada restaurací – pro změnu čínských, ale i občůdků s křivočivými suvenýry, zeleninou a asijským zbožím. A Číňané tvoří většinu obyvatel. Mnozí z nich si už osvojili americký způsob života, což se projevuje i tím, že v malém Columbus Parku hraje několik kapel pravděpodobně čínskou muziku, ovšem spíš v džezovém obsazení. U kamenných stolů pak sedí většinou starší muži a zaujatě se věnují tradiční čínské hře mahjong.

Poblíž je i malá židovská čtvrť s obrovskou Eldridge Street synagogou. Nicméně židé už léta postupně odcházejí a jen tu a tam člověk potká ortodoxního věřícího.

Dál na sever leží Soho, kde se zachovaly pozoruhodné domy s litinovými fasádami soustředěné zejména v Green Street a jejím nejbližším okolím. Pocházejí z poslední čtvrtiny devatenáctého století. Stavby v neořeckém slohu s korintskými sloupy řadu let chátraly, ale v posledních letech se mnohé dočkaly rekonstrukce a další na ni ještě čekají. V téhle oblasti je i pozoruhodný Singer Building, kterou nechal postavit výrobce slavných šicích strojů. Dvanáctipatrová fasáda z terakoty, skla a oceli z roku 1904 se stala předchůdcem staveb ze skla a oceli, které nastoupily ve čtyřicátých a padesátých letech minulého století.

Ještě severněji leží slavná umělecká čtvrť Greenwich Village a East Village. To je úplně jiný New York – žádné mrakodrapy ani nekonečné proudy aut. Zato spousta lidí, občůdků, klubů, restaurací a rychlých jídelen. Tady je přesně ten čas pro kapitolku věnovanou jídlu. Když pomíneme už zmíněnou italskou a čínskou čtvrť s národními kuchyněmi, obě Village jsou čtvrti, kde se dá dobře najíst a v různých cenových relacích. Kromě stánků jsou nejlevnější fast foody s několika stolky, kde sendviče a saláty, mimochodem výtečné, stojí mezi deseti až patnácti dolary. Z konkrétních trochu dražších podniků stojí za zmínku slavná John's pizzeria v Bleecker Street, kam před lety chodil například zpěvák Bruce Springsteen. Medium pizza je tak velká (dvanáct palců), že si na ní pochutnají i tři průměrní strážníci. Vysloveně drahá není ani michelinská

japonská restaurace Monofuku, kde připravují různé nudle s masem a zeleninou.

Výtečné a relativně levné podniky jsou v Mark's place v East Village. Marocká restaurace Mogador, kde připravují tradiční tajine, kuskus a jehněčí na grilu, anebo o pár domů dál maličké bistro specializované na hot dogy. Ale to je úplně jiná opera než u nás podprůměrný párek zasunutý do vlažného rohlíku. Podélně rozříznutá bageta obsahuje nejen super párek opečený do zlatova, ale i zeleninu a k tomu se podává miska hranolků politých sýrovou omáčkou. Jedna porce člověka dokonale zasytí. Zajímavé jsou i provozovny mexického řetězce Chipotle, kde se podávají chutné tortily s masem a zeleninové směsi, a jsou na mnoha místech v celém New Yorku. A ještě jedna příjemná věc – k jídlu v restauracích číšníci úplně automaticky přinášejí a dolévají vodu z kohoutku. A gratis, což u nás zdaleka není běžné. V East Village jsou i vinotéky, kde se dá koupit kvalitní kalifornské víno za ceny podobné těm u nás. Například ryzlink ze Chateau St. Michelle nemá chybu.

Zato ubytování v New Yorku je až nekřesťansky drahé, zejména hotely, ale v levnějších čtvrtích se dá pronajmout byt

za podstatně příznivější cenu. Člověk tu také víc přičuchne k běžnému životu Newyorčanů a nemusí se moc přepravovat metrem. Do vzdálenějších částí metropole to však bez metra nejde. Ideální je koupit si Metro Card na sedm dní, která stojí třicet dva dolarů. A maličkost, která Čecha potěší – v některých vagoncích je vidět letecký pohled na Manhattan, půvabně dílko známého výtvarníka Petra Síše.

Přirozeným centrem Greenwich Village je park na Washington Square. Na několika místech tu hrají malé amatérské jazzové kapely, u fontány, v níž se za pěkného počasí brouzdají děti, vystupují pouliční umělci... Je tu opravdu živo a pořád se dá něco sledovat a poslouchat a v klidu sníst další tradiční angloamerický pokrm – sendvič. Podobnou atmosféru má i Tompkins Square Park v East Village. To je ten přívětivý, nehektický New York, který má lidské rozměry na rozdíl od čtvrtí plných do výšky se vypínajících mrakodrapů. Jsou tu klidné ulice a uličky i půvabné domky a člověk si tu připadá jako někde v malém americkém městě.

Třešť – město betlémů

První zmínka o městě pochází z poloviny 14. století. Jako majitelé panství se tu vystřídala řada šlechtických rodů, mezi nimi Šternberkové, Vencelíkové z Vrchovišť, Herbersteinové a Sternbachové. V Třešti po staletí žila početná německá a židovská menšina. Tečku za občas problematickým soužitím udělala druhá světová válka, respektive holocaust a vyhnání Němců.

Třešť zdaleka nemůže svou krásou soutěžit s blízkou Telčí, ale přesto se tu najde několik krásných budov. V rekonstruovaném zámku je dnes hotel se solidní restaurací, pozoruhodná je i někdejší synagoga a zejména Schumpeterův dům, kde strávil část svého života významný rakouský i světový ekonom J. A. Schumpeter, k jehož ctitelům patří například Václav Klaus. V opraveném klasicistním domě je dnes muzeum a expozice betlémů. Betlémářství má v Třešti velkou tradici, kromě zmíněné expozice existuje v době vánočních svátků možnost navštívit některé domácnosti, které si po léta staví své vlastní betlémy. V Třešti se zachoval i dům lékaře lidumila Siegfrieda Löwyho, k němuž jako kluk jezdil na prázdniny světoznámý spisovatel Franz Kafka.

Inovační koncept varny pro 40–100 hl

GEA Process Engineering s.r.o.
Londýnské náměstí 2
639 00 Brno
gpcz@gea.com
www.geap.cz

engineering for a better world

VÁNOCE SE BLÍŽÍ,
- ALE -
...LŮŮŮŮJÁÁÁÁ

PRVNÍ BOHEMIAN ALE NA ČESKÉM TRHU